

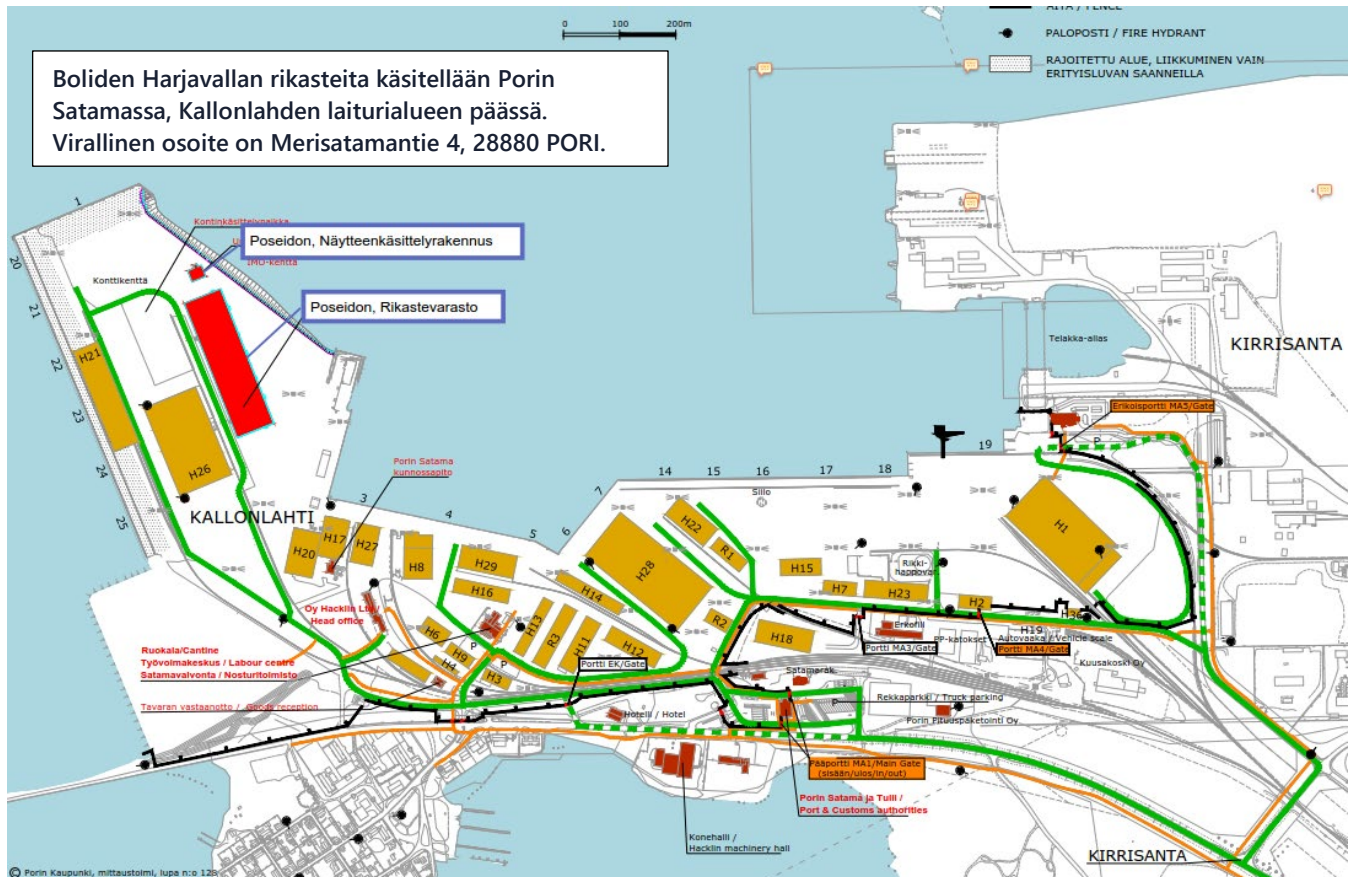
Boliden Harjavallan turvallisuustiedote Mäntyluodon lähialueen asukkaille

Boliden Harjavalta Oy käsittelee Porin Satamassa Mäntyluodossa kupari- ja nikkelirikasteita, jotka sisältävät vaarallisia kemikaaleja. Kemikaalilainsäädäntö edellyttää, että vaarallisia kemikaaleja varastoivat ja käsittelevät yritykset tiedottavat väestölle kemikaaleihin liittyvistä suuronnettomuuden vaaroista. Tällä tiedotteella kerrotaan, kuinka mahdollisessa vaaratilanteessa tulee toimia, jotta vahingot vältettäisiin tai ne jäisivät mahdollisimman vähäisiksi.

Boliden Harjavallan toiminnot Mäntyluodossa noudattavat kemikaaliturvallisuuslain ja -asetusten määräyksiä. Toiminnoista on laadittu tämän turvallisuustiedotteen (vaikutusalue >200 m) lisäksi toimintaperiaateasiakirja, jossa selostetaan periaatteet, miten ehkäistään onnettomuuksia.

Toimintapaikan esittely

Boliden Harjavallan kupari- ja nikkelirikasteiden näytteenkäsittelylaitos sekä 17 000 m² rikastevarasto valmistuivat Mäntyluotoon vuonna 2022 ja otettiin käyttöön vuoden 2024 alussa laitetestausten jälkeen. Tilat on varustettu paloilmoittimella ja savunpoistolla. Rikasteet saapuvat laivoilla, joista rikaste siirretään nostokauhalla lastaussuppiloon, josta ne johdetaan sataman kuljetinhihnalle. Kuljetinhihna kuljettaa rikasteen näytteenottolaitokselle. Näytteenottolaitokselta rikaste kuljetetaan Boliden Harjavallan hihnakuljettimella rikastevarastoon. Rikastevarastosta rikasteet kuljetetaan junilla Harjavaltaan yhtiön sulatolle jatkojalostettavaksi.

Toiminnan aiheuttaman vaaran kuvaus

Porin sataman alueella Mäntyluodossa varastoidaan sekä käsitellään terveydelle ja ympäristölle vaarallisia kemikaaleja. Suuronnettomuusvaara voi syntyä esimerkiksi suurissa tulipalotilanteissa. Muut onnettomuudet eivät aiheuta vaaraa Mäntyluodon satama-alueen ulkopuolelle.

Boliden Harjavalta on toimittanut sataman toiminnoistaan lupahakemuksen ja turvallisuusselvityksen Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (Tukes), ja siitä on annettu päätös *Tukes 4252/03.01/2022*, päivämäärällä 22.12.2022. Toiminnoille on myönnetty kemikaalien käsittelylupa *Tukes 1993/03.03/2023*, päivämäärällä 22.3.2023. Kemikaalien käytönvalvoja on tehnyt laitoskokonaisuuden käyttöönottotarkastuksen 3.4.2023.

Lisätietoa tuotantolaitoksen tarkastuksista saa Tukesilta: [Yhteystiedot | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)

Käytettävät kemikaalit

Kemikaali	Kemikaaleissa esiintyviä vaaraluokkia (vaihtelee rikasteittain)	Kemikaalienmäärät
Kuparirikaste - Kupari (Cu:na) 20–40 % - Lyijy (Pb:nä) < 0,5 % - Arseeni (As:na) < 0,2 % - Hiekkamainen, harmaa/ruskea/vihreä, hajuton	- H360 Saattaa heikentää hedelmällisyyttä tai vaurioittaa sikiötä. - H351 Epäillään aiheuttavan syöpää. - H373 Saattaa vahingoittaa elimiä. - H317 Voi aiheuttaa allergisen reaktion. - H 400Erittäin myrkyllistä vesieliöille. - H410 Erittäin myrkyllistä vesieliöille: pitkäaikaisia haittavaikutuksia.	- Varastointimäärä 100 000 tonnia. - Vuodessa 650 000 t/v.
Nikkelirikaste - Nikkeli (Ni:nä) 10–20 % - Koboltti (Co:na) < 0,7 % - Arseeni (As:na) < 0,1 % - Hiekkamainen, harmaa/vihreä/ruskea, hajuton	- H251 Itsestään kuumeneva; voi syttyä palamaan. - H317 voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion. - H334 Voi aiheuttaa hengitettynä allergia- tai astmaoireita tai hengitysvaikeuksia. - Epäillään aiheuttavan perimävaurioita. - H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa. - H411 Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.	- Varastointimäärä 100 000 tonnia. - Vuodessa 370 000 t/v.

Terveys- ja ympäristövaikutukset

Vaaralliseksi luokitellut kemikaalit saattavat ärsyttää silmiä ja hengitysteitä. Suuressa tulipalotilanteessa savu- tai kaasupilvi tuulen alapuolella saattaa aiheuttaa ärsytysoireita muutamien kilometrien etäisyydellä päästölähteestä. Tulipalosta syntyvät savukaasut ovat kaikki myrkyllisiä ja voivat aiheuttaa päänsärkyä, huimausta ja oksentelua. Mahdollinen vaarallisen kemikaalin päästö ympäristöön rajoittuu Mäntyluodon sataman alueelle.

Toiminta suuronnettomuustilanteessa

Mahdollisen suuronnettomuuden tapahtuessa annetaan yleinen vaaramerkki sataman alueella ja tarvittaessa myös Reposaassa tai Kaanaassa. Satakunnan pelastuslaitos on laatinut ulkoisen pelastussuunnitelman ja evakuintisuunnitelman. Näissä on toimenpideohjeet väestön suojaamiseksi ja torjunnan järjestämiseksi kemikaalionnettomuuksien varalle. Jokaisen kaupunkilaisen tulee noudattaa pelastuslaitoksen määräyksiä ja ohjeita onnettomuustilanteessa.

Yleinen vaaramerkki

Yhden minuutin pituinen nou-seva ja laskeva äänimerkki, jota **TOSITILANTEESSA TOISTE-TAAN USEAAN KERTAAN.**

Yleiseen vaaramerkkiin liittyy aina hätätiedote. Se luetaan kaikilla radiokanavilla ja näy-tetään teksti-TV:stä sekä tele-visio-ohjelmissa ruudun ylä-reunassa juoksevana tekstinä. Lisäksi käytetään myös kaiutinautoja.

Vaara ohi -merkki

Yhtämittainen tasainen ääni-merkki, jonka kesto on **YKSI MINUUTTI.**

*Jos sinulla on päivitetty **112 Suomi -sovellus** matkapuhelimessasi, avaa Tiedotteet-välilehti.*

Toimintaohjeet löytyvät myös YLE Teksti-TV:n sivulta 868 ja puhelinluettelojen alkulehdiltä "Ohjeet vaaratilanteessa".

Lisätietoa saat myös interne-tistä pelastustoimen sivulta www.pelastustoimi.fi

Yleinen hätänumero 112

Jos olet sisällä

1 Sulje ovet, ikkunat ja pysäytä ilmastointi.

2 Avaa radio, esim. 94.8 Mhz (YLE Radio Suomi, Satakun-nan radio) ja toimi annettujen ohjeiden mukaan.

3 Käytä puhelinta vain mikäli itse olet välittömässä avun tarpeessa.

4 Jos tunnet kaasun hajua, hen-gitä kostean vaatteen läpi. Pyri rakennuksen yläkerrokseen, mi-käli mahdollista.

Jos olet ulkona

1 Siirry sisälle ja toimi viereisen ohjeen mukaan. Jos et pääse sisälle, tarkista tuulen suunta ja poistu kaasupilven alta sivu-tuuleen.

2 Pyri korkeampaan maastokoh-taan. Ylempänä on turvallisem-paa.

3 Jos joudut kaasupitoiseen il-maan, liiku rauhallisesti. Suo-jaudu hengittämällä kostean vaatteen läpi.

Noudata annettuja ohjeita ja odota kunnes vaara on ohi.

Lisätietoja turvallisuustiedotteesta; Boliden Harjavalta:

- Liiketoiminnan kehitysjohtaja Saku Junnikkala, saku.junnikkala@boliden.com, puh. 040 517 7959
- Näytteenvalmistusosaston päällikkö Tomi Nikkanen, tomi.nikkanen@boliden.com, puh. 040 180 1104